

25 iulie 2018

CEB nr. 362

Raport

asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.108 din 27 mai 2016 cu privire la gazele naturale (Nr.264 din 18.07.2018, *lec.I și II*)

Comisia economie, buget și finanțe, a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.108 din 27 mai 2016 cu privire la gazele naturale, nr.264 din 18.07.2018, inițiat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați și comunică următoarele.

Autorii prezentului proiect de lege propun instituirea dreptului de folosință și de servitute legale asupra terenurilor aflate în proprietatea terților, pentru exploatarea și întreținerea rețelelor de gaze naturale, prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare, în scopul asigurării funcționării lor normale, substituind acordul proprietarilor cu acordarea de despăgubiri stabilite într-un contract-cadru.

Ținând cont de propunerile Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, Comisia a admis redactarea textului proiectului de lege urmărind tehnica legislativă.

Astfel, din denumirea Legii se exclud cuvintele „și completarea” precum și din partea ce ține de Art.I.

Proiectul a fost restructurat în conformitate cu tehnica legislativă, iar referințele la alte articole și alineate au fost concretizate. De asemenea, pe tot parcursul textului a fost uniformizată sintagma „drepturile de folosință și de servitute”.

Comisia a acceptat amendamentele deputatului Ștefan Creangă, privind excluderea din proiect a următorului text: „după alineatul (6) se introduce un alineat nou, alineatul (7), în următoarea redacție: „(7) rețelele de gaze naturale se supun înregistrării de stat în Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”.

Un alt amendament susținut de către membrii Comisiei vizează art. 7, alin. (2) din Legea 108/2016, astfel, după litera i) a se introduce o nouă literă j), cu următorul cuprins: „j) elaborează și aprobă, în scopul calculării tarifelor, metodologiile de determinare a consumului tehnologic și a pierderilor de gaze naturale în rețelele de transport și în rețelele de distribuție a gazelor naturale”;

De asemenea, deputatul a propus și redactarea alin (3) din art.75, după cum urmează:

„(3) Dreptul de folosință asupra terenului pentru exploatarea și întreținerea rețelelor de gaze naturale, prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare, în scopul asigurării funcționării lor normale, se constituie în conformitate cu art. 74 alin. (2¹) și se întinde pe toată durata existenței și, respectiv, a exploatării rețelelor de gaze naturale, iar exercitarea lui se face ori de câte ori este nevoie pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor de gaze naturale. La exercitarea dreptului menționat, operatorii de sistem, cu notificarea prealabilă a proprietarului, sînt în drept:

a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații pentru întreținere, revizie, reparație și alte intervenții necesare pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor de gaze naturale;

b) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea;

c) să afecteze culturi, plantații sau alte amenajări existente și să restrîngă activități ale proprietarului în măsura și pe durata strict necesare pentru executarea lucrărilor de întreținere, revizie, reparație sau a altor intervenții pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor de gaze naturale”;

Comisia a acceptat și amendamentul ce prevede expunerea conținutului alin (1) din art.76¹ în două alineate după cum urmează:„ (1) În scopul acordării de despăgubiri cuvenite, aferente exercitării drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 75 și 76, operatorii de sistem sînt obligați să încheie un contract-cadru cu proprietarii terenurilor sau ai bunurilor afectate de exercitarea drepturilor de folosință și de servitute;

(3) Contractul-cadru se încheie la inițiativa operatorului de sistem sau la solicitarea proprietarilor terenurilor sau ai bunurilor afectate. Operatorii de sistem informează proprietarii terenurilor și ai bunurilor afectate de exercitarea drepturilor de folosință și de servitute cu privire la dreptul de a încheia contractul-cadru corespunzător și cu privire la alte drepturi care le revin în conformitate cu prezentul capitol, prin afișarea pe panoul informativ și prin publicarea pe pagina lor web a modelului contractului-cadru și a altor informații relevante în acest sens”;

Membrii Comisiei au susținut și amendamentul ce vizează art. 99, alin. (3), litera a) liniuța întâi, cuvintele „acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor” a se substituiască cu cuvintele „acoperirea nivelului rezonabil și justificat al consumului tehnologic și al pierderilor”, iar la litera d) a se completa în final cu textul,„ determinat în conformitate cu metodologiile aprobate de Agenție”;

Un alt amendament acceptat de către Comisie este cu referire la punc.6 din proiectul de lege, prin care se solicita includerea unui articol nou, cum ar fi art.II cu următorul conținut:„Art. II. (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

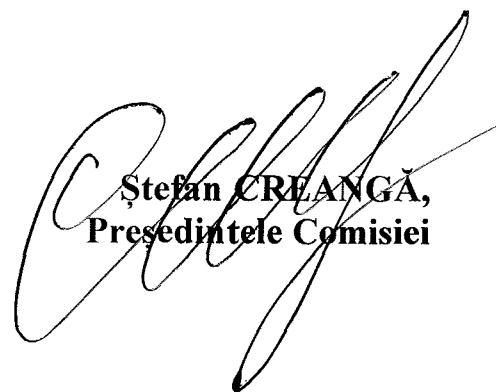
(2) Drepturile de uz (folosință) și servitutea constituite în mod valabil în conformitate cu art. 74–78 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale nu vor fi afectate de modificările operate prin prezenta lege și continuă să fie valabile în conformitate cu condițiile negociate de părți la momentul constituirii acestor drepturi.

(3) Modificările operate prin prezenta lege nu vor afecta prevederile Legii nr. 105/2017 privind declararea utilității publice pentru lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni – Chișinău”.

Totodată, în procesul de redactare a proiectului de lege, Comisia a ținut cont și de propunerile înaintate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

Prin urmare, textul redactat, care este parte componentă a prezentului raport, conține și alte ajustări lingvistice, gramaticale și de ordin tehnicii legislative.

În urma dezbaterii proiectului de lege nominalizat, Comisia economie, buget și finanțe, cu majoritatea voturilor, a hotărât să propună plenului Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului Legii nr.264 din 18 iunie 2018 în prima și a doua lectură.

Ștefan CREANGĂ,
Președintele Comisiei

L E G E

pentru modificarea Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193–203, art. 415), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 7, alineatul (2) se completează cu litera j) cu următorul cuprins:

„j) elaborează și aprobă, în scopul calculării tarifelor, metodologiile de determinare a consumului tehnologic și a pierderilor de gaze naturale în rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale.”

2. Articolul 74:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Dreptul de folosință cu titlu gratuit asupra terenului pe durata de exploatare a rețelelor de gaze naturale, prevăzut la alin. (1), se constituie prin efectul prezentei legi fără a fi necesară obținerea acordului statului sau al unităților administrativ-teritoriale, încheierea oricăror acte juridice sau îndeplinirea altor formalități. Dreptul de folosință constituit în temeiul prezentului articol se exercită și este opozabil terților fără a fi necesară înscrierea acestuia în Registrul bunurilor imobile.”

alineatul (2):

în partea introductivă, textul „cu acordul proprietarilor, în condițiile legii” se substituie cu cuvintele „în condițiile prezentei legi”;

la literele a) și b), textul „dreptul de uz (folosință)” se substituie cu cuvintele „dreptul de folosință”;

la litera c), după cuvintele „sau aeriană a terenului” se introduc cuvintele „pentru construcția rețelelor de gaze naturale și/sau”;

articolul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Drepturile de folosință și de servitute prevăzute la alin. (2) se constituie în temeiul utilității publice, prin efectul prezentei legi, fără a fi necesară obținerea acordului proprietarilor terenurilor sau ai bunurilor imobile respective, încheierea oricăror acte juridice sau îndeplinirea altor formalități, cu excepțiile stabilite la art. 75 alin. (1¹) și la art. 76 alin. (3). Conținutul drepturilor de folosință și de servitute și durata pe care se constituie acestea sînt prevăzute la art. 75 și 76. Drepturile respective se exercită și sînt opozabile terților fără a fi necesară înscrierea acestora în Registrul bunurilor imobile.”

alineatul (4) se abrogă;

alineatul (6) se completează în final cu textul „, în condițiile art. 76¹”.

3. La articolul 75:

în denumire, textul „de uz (folosință)” se substituie cu cuvintele „de folosință”;

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Dreptul de folosință asupra terenului pentru executarea lucrărilor necesare de construcție, reabilitare sau modernizare a rețelelor de gaze naturale se constituie în conformitate cu art. 74 alin. (2¹) și se întinde pe durata executării lucrărilor. La exercitarea dreptului menționat, operatorii de sistem, cu notificarea prealabilă a proprietarului terenului sau al bunului imobil, sînt în drept:

a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații necesare pentru executarea lucrărilor;

b) să desființeze culturi sau plantații, sau alte amenajări existente ori numai să le restrîngă în măsura strict necesară pentru executarea lucrărilor, în condițiile legii;

c) să extragă materiale, să capteze apă, în condițiile legii;

d) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea, să amplaseze birouri și locuințe pe șantier;

e) să sisteze ori să restrîngă activitățile proprietarului în măsura strict necesară pentru executarea lucrărilor menționate.”

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Prin derogare de la prevederile art. 74 alin. (2¹), în cazul în care lucrările de construcție a rețelelor de gaze naturale implică obținerea unei autorizații de construire sau a unui act permisiv echivalent (în legătură cu construcția de noi rețele de gaze naturale sau porțiuni de rețele de gaze naturale, în legătură cu efectuarea lucrărilor de construcții capitale etc.), dreptul de folosință asupra terenului sau bunului imobil pentru executarea lucrărilor de construcție se constituie cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau al bunului imobil respectiv.”

la alineatul (2), textul „Dreptul de uz (folosință)” se substituie cu cuvintele „Dreptul de folosință”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Dreptul de folosință asupra terenului pentru exploatarea și întreținerea rețelelor de gaze naturale, prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare, în scopul asigurării funcționării lor normale, se constituie în conformitate cu art. 74 alin. (2¹) și se întinde pe toată durata existenței și, respectiv, a exploatării rețelelor de gaze naturale, iar exercitarea lui se face ori de câte ori este nevoie pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor de gaze naturale. La exercitarea dreptului menționat, operatorii de sistem, cu notificarea prealabilă a proprietarului terenului sau al bunului imobil, sînt în drept:

a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații pentru întreținere, revizie, reparație și alte intervenții necesare pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor de gaze naturale;

b) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea;

c) să afecteze culturi, plantații sau alte amenajări existente și să restrîngă activitățile proprietarului în măsura și pe durata strict necesare pentru executarea lucrărilor de întreținere, revizie, reparație sau a altor intervenții pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor de gaze naturale.”

4. La articolul 76:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Dreptul de servitute se constituie în conformitate cu art. 74 alin. (2¹) și se întinde pe toată durata de construcție și/sau de exploatare a rețelelor de gaze naturale.”

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Prin derogare de la prevederile art. 74 alin. (2¹), în cazul în care lucrările de construcție a rețelelor de gaze naturale implică obținerea unei autorizații de construire sau a unui act permisiv echivalent (în legătură cu construcția de noi rețele de gaze naturale sau porțiuni de rețele de gaze naturale, în legătură cu efectuarea lucrărilor de construcții capitale etc.), dreptul de servitute asupra terenului sau bunului imobil pentru executarea lucrărilor de construcție se constituie cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau al bunului imobil respectiv.”

5. Legea se completează cu articolul 76¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 76¹. Exercițarea drepturilor de folosință și de servitute.
Recuperarea prejudiciilor cauzate

(1) În scopul acordării de despăgubiri cuvenite, aferente exercitării drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 75 și 76, operatorii de sistem sînt obligați să încheie contracte-cadru cu proprietarii terenurilor sau ai bunurilor imobile afectate de exercitarea drepturilor de folosință și de servitute.

(2) Contractul-cadru se elaborează în conformitate cu clauzele obligatorii aprobate de Guvern și stabilește drepturile și obligațiile operatorului de sistem și ale proprietarului terenului sau al bunului imobil afectat în legătură cu exercitarea drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 75 și 76, inclusiv modalitatea de determinare a despăgubirilor pentru pagubele produse de către operatorii de sistem la exercitarea drepturilor respective.

(3) Contractul-cadru se încheie la inițiativa operatorului de sistem sau la solicitarea proprietarilor terenurilor sau ai bunurilor imobile afectate. Operatorii de sistem informează proprietarii terenurilor și ai bunurilor imobile afectate de exercitarea drepturilor de folosință și de servitute cu privire la dreptul de a încheia contractul-cadru corespunzător și cu privire la alte drepturi care le revin în conformitate cu prezentul capitol, prin afișarea pe panoul informativ și prin publicarea pe pagina lor web a modelului contractului-cadru și a altor informații relevante în acest sens.

(4) Despăgubirile pentru pagubele produse de către operatorii de sistem la exercitarea drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 75 și 76 se stabilesc cu luarea în considerare a următoarelor:

- a) suprafața de teren afectată în legătură cu efectuarea lucrărilor respective;
- b) valorile pentru producțiile estimate ale culturilor și ale plantațiilor afectate, precum și pentru amenajările afectate;
- c) valoarea de piață a bunurilor imobile afectate.

(5) Quantumul despăgubirii datorate se stabilește în fiecare caz în parte prin acordul părților sau, în cazul în care părțile nu ajung la un acord, de instanța de judecată.”

6. La articolul 78 alineatul (2), cuvintele „dreptul de uz” se substituie cu cuvintele „dreptul de folosință”.

7. Articolul 99 alineatul (3):

la litera a) liniuța întâi, cuvintele „acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor” se substituie cu cuvintele „acoperirea nivelului rezonabil și justificat al consumului tehnologic și al pierderilor”;

litera d) se completează în final cu textul „ , determinat în conformitate cu metodologiile aprobate de Agenție”.

Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Drepturile de uz (folosință) și servitutea constituite în mod valabil în conformitate cu art. 74–78 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale nu vor fi afectate de modificările operate prin prezenta lege și continuă să fie valabile în conformitate cu condițiile negociate de părți la momentul constituirii acestor drepturi.

(3) Modificările operate prin prezenta lege nu vor afecta prevederile Legii nr. 105/2017 privind declararea utilității publice pentru lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni – Chișinău.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ЗАКОН

о внесении изменений в Закон о природном газе № 108/2016

Парламент принимает настоящий органический закон.

Ст. I. – В Закон о природном газе № 108/2016 (Официальный монитор Республики Молдова, 2016 г., № 193–203, ст. 415), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. Часть (2) статьи 7 дополнить пунктом j) следующего содержания:

«j) разрабатывает и утверждает в целях расчета тарифов методологии определения технологического расхода и потерь природного газа в передающих и распределительных сетях природного газа.»

2. В статье 74:

дополнить статью частью (1¹) следующего содержания:

«(1¹) Право безвозмездного пользования участком в период эксплуатации сетей природного газа, предусмотренное частью (1), устанавливается в силу настоящего закона без необходимости получения согласия государства или административно-территориальных единиц, заключения каких-либо сделок или выполнения других формальностей. Право пользования, установившееся на основании настоящей статьи, осуществляется и вступает в силу в отношении третьих лиц без необходимости его регистрации в Реестре недвижимого имущества.»;

в части (2):

во вводной части слова «, с согласия собственников и в предусмотренном законом порядке» заменить словами «в порядке, предусмотренном настоящим законом,»;

в пунктах а) и б) изменения касаются только текста на государственном языке;

пункт с) после слов «или воздушного прохода через участок для» дополнить словами «строительства сетей природного газа и/или»;

дополнить статью частью (2¹) следующего содержания:

«(2¹) Права пользования и сервитута, предусмотренные частью (2), устанавливаются на основании общественной полезности в силу настоящего закона без необходимости получения согласия собственников соответствующих участков или недвижимого имущества, заключения каких-либо сделок или выполнения других формальностей, за исключением случаев, указанных в части (1¹) статьи 75 и части (3) статьи 76. Содержание прав пользования и сервитута и срок, на который они устанавливаются, предусмотрены статьями 75 и 76. Соответствующие права осуществляются и вступают в силу в отношении третьих лиц без необходимости их регистрации в Реестре недвижимого имущества.»;

часть (4) признать утратившей силу;

часть (6) дополнить словами «, в установленном статьей 76¹ порядке.».

3. В статье 75:

в наименовании статьи изменение касается только текста на государственном языке;

часть (1) изложить в следующей редакции:

«(1) Право пользования участком для выполнения необходимых работ по строительству, восстановлению или модернизации сетей природного газа устанавливается в соответствии с частью (2¹) статьи 74 и действует весь период выполнения работ. При осуществлении указанного права системные операторы с предварительного уведомления собственника участка или недвижимого имущества вправе:

а) завозить материалы, снаряжение, оборудование и установки, необходимые для выполнения работ;

б) ликвидировать имеющиеся посевы, посадки или иные объекты благоустройства либо только ограничивать их в пределах, строго необходимых для выполнения работ, в установленном законом порядке;

с) извлекать материалы, забирать воду в установленном законом порядке;

д) устанавливать оборудование и работать с ним, размещать подсобные помещения и бытовки;

е) прекращать или ограничивать деятельность собственника в пределах, строго необходимых для выполнения указанных работ.»;

дополнить статью частью (1¹) следующего содержания:

«(1¹) В отступление от положений части (2¹) статьи 74 в случае, если работы по строительству сетей природного газа предполагают получение разрешения на строительство или равнозначного разрешительного документа (в связи со строительством сетей природного газа или новых участков сетей природного газа, выполнением работ по капитальному строительству и др.), право пользования участком или недвижимым имуществом для выполнения строительных работ устанавливается с предварительного согласия собственника соответствующего участка или недвижимого имущества.»;

в части (2) изменение касается только текста на государственном языке;

часть (3) изложить в следующей редакции:

«(3) Право пользования участком для эксплуатации и обслуживания сетей природного газа путем выполнения осмотров, ремонта и иных необходимых вмешательств с целью обеспечения их нормального функционирования устанавливается в соответствии с частью (2¹) статьи 74, действует весь период существования и, соответственно, эксплуатации сетей природного газа и осуществляется всякий раз, когда это необходимо для обеспечения нормального функционирования сетей природного газа. При осуществлении указанного права системные операторы с предварительного уведомления собственника участка или недвижимого имущества вправе:

а) завозить материалы, снаряжение, оборудование и установки для обслуживания, осмотра, ремонта и иных вмешательств, необходимых для обеспечения нормального функционирования сетей природного газа;

б) устанавливать оборудование и работать с ним;

с) воздействовать на имеющиеся посевы, посадки или иные объекты благоустройства и ограничивать деятельность собственника в пределах и в течение периода, строго необходимых для выполнения работ по обслуживанию, осмотру, ремонту или иному вмешательству с целью обеспечения нормального функционирования сетей природного газа.».

4. В статье 76:

часть (2) изложить в следующей редакции:

«(2) Право сервитута устанавливается в соответствии с частью (2¹) статьи 74 и действует весь период строительства и/или эксплуатации сетей природного газа.»;

дополнить статью частью (3) следующего содержания:

«(3) В отступление от положений части (2¹) статьи 74 в случае, если работы по строительству сетей природного газа предполагают получение разрешения на строительство или равнозначного разрешительного документа (в связи со строительством сетей природного газа или новых участков сетей природного газа, выполнением работ по капитальному строительству и др.), право сервитута в отношении участка или недвижимого имущества для выполнения строительных работ устанавливается с предварительного согласия собственника соответствующего участка или недвижимого имущества.».

5. Дополнить закон статьей 76¹ следующего содержания:

«Статья 76¹. Осуществление прав пользования и сервитута.
Возмещение причиненного ущерба

(1) С целью предоставления возмещения, причитающегося в связи с осуществлением прав пользования и сервитута, предусмотренных статьями 75 и 76, системные операторы обязаны заключить типовые договоры с собственниками участков или недвижимого имущества, пострадавших от осуществления прав пользования и сервитута.

(2) Типовой договор разрабатывается в соответствии с обязательными положениями, утвержденными Правительством, и устанавливает права и обязанности системного оператора и собственника участка или недвижимого имущества, пострадавшего от осуществления прав пользования и сервитута,

предусмотренных статьями 75 и 76, в том числе способ определения возмещаемого ущерба, причиненного системными операторами при осуществлении соответствующих прав.

(3) Типовой договор заключается по инициативе системного оператора либо по требованию собственников пострадавших участков или недвижимого имущества. Системные операторы информируют собственников участков или недвижимого имущества, пострадавших от осуществления прав пользования и сервитута, о праве заключить соответствующий типовой договор и о других предоставленных им настоящей главой правах, вывешивая на информационном панно и публикуя на веб-странице образец типового договора и другую необходимую информацию.

(4) Возмещение ущерба, причиненного системными операторами при осуществлении прав пользования и сервитута, предусмотренных статьями 75 и 76, определяется с учетом следующего:

- а) площадь участка, пострадавшая от выполнения соответствующих работ;
- б) стоимость прогнозируемого урожая пострадавших посевов и посадок, стоимость пострадавших объектов благоустройства;
- в) рыночная стоимость пострадавшего недвижимого имущества.

(5) Размер возмещения, причитающегося к выплате, определяется по каждому случаю в отдельности по договоренности сторон или, если стороны не достигли договоренности, в судебном порядке.».

6. В части (2) статьи 78 изменение касается только текста на государственном языке.

7. В части (3) статьи 99:

в подпункте первом пункта а) слова «на возмещение технологического расхода и потерь» заменить словами «на возмещение разумного и обоснованного уровня технологического расхода и потерь»;

пункт d) дополнить словами «, определенный в соответствии с утвержденной Агентством методологией»;

Ст. II. – (1) Настоящий закон вступает в силу со дня опубликования в Официальном мониторе Республики Молдова.

(2) Права пользования и сервитут, фактически установившиеся в соответствии со статьями 74–78 Закона о природном газе № 108/2016, не ущемляются изменениями, внесенными настоящим законом, и сохраняют действие в соответствии с условиями, оговоренными сторонами в момент установления этих прав.

(3) Изменения, внесенные настоящим законом, не затрагивают положений Закона о провозглашении общественной полезности работ национального значения по строительству газопровода по направлению Унгень–Кишинэу № 105/2017.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА